

Verksamhetsrapport

IOP för utsatta EU-medborgare

2017-11-01 – 2018-04-30

Verksamhetsrapport

Sedan maj 2017 har socialförvaltningen i Stockholms stad och organisationer inom idéburen sektor samarbetat inom ramen för ett idéburet offentligt partnerskap (IOP). Målet med partnerskapet är att tillsammans verka för att utsatta EU-medborgare ges ett humanitärt stöd i form av basbehov, viss rådgivning samt att utveckla samverkan och kunskapsinhämtning mellan parterna.

Parterna består av: Convictus, Filadelfiakyrkan, Frälsningsarmén, Ny Gemenskap, Stockholms Stad (EU-teamet och Socialjouren) och Stockholms Stadsmission.

Former för samverkan inom IOP regleras genom samverkansavtal och består av två samverkansorgan:

- Samverkansgruppen möts månadsvis och består av verksamhetsledare/medarbetare från de olika parterna.
- Styrgruppen möts minst kvartalsvis och består av verksamhetsansvariga från de olika parterna.
- Aktuell statistik och beläggning hämtas från:
https://samarbete2.stockholm.se/sites/iop-eu-medborgare/_layouts/15/start.aspx#/SitePages/Startsida.aspx

Gemensam verksamhetsrapport för insatser inom IOP för utsatta EU-medborgare perioden maj till oktober 2017

Nattverksamhet

Inom partnerskapet finns tre nattverksamheter som erbjuder tillfällig nattvila för målgruppen: Filadelfia i Slakthusområdet med 50 platser, Frälsningsarmén i Västberga med 45 platser och Convictus i Hjorthagen med 20 platser. Sammanlagt finns 115 platser. Fördelning och inskrivning till platserna sker dagligen i Korskyrkans lokal på Birgerjarlsgatan. Den sammanlagda beläggningen för alla tre verksamheterna under perioden har varit 80 %. Av de personer som övernattat har 33 % varit kvinnor och 67 % män.

Rutiner för statistikuppföljning kopplat till nationalitet behöver ses över. Vid tiden för verksamhetsrapport saknas sammanhållen data för vilken nationalitet de personer som övernattat i någon av verksamheterna har, däremot rapporterar varje verksamhet löpande in nationalitet.

Ny Gemenskap samordnar tillsammans med Fideliakyrkan den s.k. inskrivningen till nattverksamheten. Sammanlagt fördelas 100-120 biljetter per vecka till natthärbärgen för EU-medborgare. Biljetter delas ut för fem nätter, därefter har varje individ två natters karens för att öka tillgängligheten till ett större antal individer. Platser fördelas dels till ensamstående, dels till de som lever nära en grupp/familj. Om det är fler sökande än antal biljetter fördelas platserna genom lotteri. Inskrivningen delar också ut SL-biljett. Medarbetare kan kommunicera på 10 språk vilket är en förutsättning för att bedriva verksamheten. För att ta del av Inskrivning till natthärbärke måste giltig legitimation uppvisas.

Den långa och mycket kalla vintern skapade en stor efterfrågan på natthärbärke. Inskrivning har under denna period varit tvungen att agera gentemot de sökande för att skapa ordning samt haft dialog med Korskyrkan som hyser verksamheten kring oro i grannskapet. Då inskrivning är stängd under helgen delas fredagar även biljetter ut för övernattning lördag-söndag, vilket skapar ett mycket högt söktryck.

20-60 personer per dag får plats vilket under den här perioden motsvarat 50-75 % av de som söker.

Alla som tilldelas en plats kommer dock inte till härbärgen. Anledningar till att personer inte kommer till natthärbärgen trots att hen fått en plats kan vara att hen fått jobb, behöver vård eller har hittat någon annanstans att sova. En farhåga är att trycket på inskrivningen ytterligare ska öka under vintern. Samverkansgruppen fortsätter att följa läget under samverkansmöten, samt lyfter om nödvändigt förslag på åtgärd till styrgruppen.

Under perioden öppnades s.k. Extra Kalla Nätter vid 22 tillfällen, för i genomsnitt 110 gäster per natt. Insatsen vilar på frivillighet från församlingar som ställer sina rum till förfogande samt volontärer som hjälper till. Det har i tidigare utvärderingar konstaterats att denna insats blir mycket sårbar, om insatsen ska hålla öppet för många nätter i rad. Antalet hjälpsökande ökar för varje natt som insatsen håller öppet. De planerade rum som ställs till förfogande räcker inte till och

situationen för medarbetare och volontärer blir mycket mer utsatt. Ny Gemenskaps samordnare flaggade för att insatsen inte skulle klara trycket, då den skulle behöva klara uppemot två veckors öppethållande. Efter överläggningar mellan Ny Gemenskap, Filadelfiakyrkan och Stockholms stad lades stor möda ner för att anställa extra personal och kunna öppna flera parallella lokaler. Samordnare konstaterar att det hade varit önskvärt med ett annat ingripande från Stockholms stad, även om insatsen klarades av. Extrema situationer kräver extraordinära lösningar och resurser.

Tabellen visar antal övernattningar totalt och fördelat på kvinnor respektive män för hela perioden.

	Antal övernattningar		%		Total beläggning	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Nätter	%
NOV	1 032	1 953	35%	65%	2 985	87%
DEC	946	1 226	44%	56%	2 172	61%
JAN	802	2 071	28%	72%	2 873	81%
FEB	951	1 981	32%	68%	2 932	91%
MAR	1 016	2 042	33%	67%	3 058	86%
APR	742	1 896	28%	72%	2 638	76%
Totalt:	5 489	11 169	33%	67%	16 658	80%

Ny Gemenskap och Filadelfia samordnar insatser vid behov av extra beredskap. Vintertid handlar det om att kunna öppna lokal vid extra kalla nätter, minus sju grader och/eller klass 2-varning. Sommartid handlar det om att kunna erbjuda personer som blir avhysta från otillåtna sovplatser ett rum att sova i under ett par nätter. I samordningen deltar flera församlingar och volontärer. Samordningen ger positiva bieffekter genom att inkludera fler i samarbetet och öppnar för organisationer som till exempel Läkare i Världen och Röda Korset att ha en nära kontakt med IOP-parterna.

Dagverksamhet

Fem dagverksamheter riktade till målgruppen finns inom ramen för partnerskapet. Verksamheterna är välbesökta.

Tabellen visar antal besök under perioden november-april

	Antal besök		Totalt	%	
	Kvinnor	Män		Kvinnor	Män
NOV	1 267	5 600	6 867	18%	82%
DEC	996	4 906	5 902	17%	83%
JAN	641	5 130	5 771	11%	89%
FEB	815	5 467	6 282	13%	87%
MAR	885	6 082	6 967	13%	87%
APR	795	5 147	5 942	13%	87%
Totalt:	5 399	32 332	37 731	14%	86%

EU-teamet och socialjouren

EU-teamet arbetar uppsökande riktat till EU-medborgare och tredjelandsmedborgare i en utsatt situation. Uppdraget är att uppmärksamma personer i en extra utsatt situation, till exempel minderåriga, sjuka, gravida eller äldre personer i dåligt skick och länka dem till myndighetsutövande socialtjänst eller hälso- och sjukvård. Uppdraget innebär också att regelbundet röra sig i miljöer där målgruppen vistas i syfte att skapa en mer övergripande kunskap om målgruppen och dess behov.

Under perioden november 2017 till och med april 2018 har EU-teamet arbetat med 42 personer som befunnit sig i en extra utsatt situation. Ca 50 % har varit kvinnor och 50 % män. Samtliga har tagit emot stöd för att avvärja en akut nödsituation. Majoriteten av personerna har varit rumänska medborgare.

Under perioden har ett 60-tal bo- och sovplatser uppmärksammats av EU-teamet. Uppskattningsvis bedömer teamet att ca 750 personer sover på bo- eller sovplatser runt om i staden. När EU-teamet besöker en boplatz informerar de om det stöd som staden och andra organisationer erbjuder, informerar om rättigheter och skyldigheter och undersöker om någon befinner sig i en extra utsatt situation.

Socialjourens uppdrag är att handlägga ansökningar och LVM-anmälningar gällande EU-medborgare utan uppehållsrätt eller som tillfälligt vistas i Stockholm. Under perioden november 2017 till och med april 2018 har Socialjouren varit i kontakt med 81 individer, där ca 50 % är rumänska medborgare, ca 20 % från Finland och ca 10 % från Polen. Resterande är enstaka individer från övriga EU-länder. Ansökningarna handlar till stor del om hemresor, ca 10 % är inkomna LVM anmälningar.

Samverkan

Frälsningsarméns utbildning "En säker hand" har anordnats för alla samverkansparter inom ramen för IOP. Utbildningen bestod av en praktisk vägledning för att förebygga och motverka människohandel.

Samverkansgruppen har tagit fram en sammanställning av alla stödinsatser som finns för målgruppen i Stockholm. Informationen ska användas som ett verktyg i vägledningen av utsatta EU-medborgare.

Donationer av bl.a. hygienprodukter har samordnats mellan samverkansparterna genom Frälsningsarméns försorg. Donation av livsmedelssvinn har löpande fördelats mellan flera av samverkansparterna genom Stockholms Stadsmissions projekt Matbanken.

Samverkansgruppen träffas en gång i månaden. Mötena upplevs fungera bättre och bättre. Det har funnits en viss osäkerhet om roller och ansvar. Samverkansgruppens arbete har också påverkats av hög omsättning bland representanterna i gruppen. Under samverkansmötena har frågor som gäller den operativa verksamheten diskuterats.

En slutsats från samverkan är att kommunikation mellan verksamheterna och möjlighet till gemensamma samarbetsytor är ett fokus framåt. Det finns mer gemensam kunskap om de olika nattverksamheterna, men däremot mindre kunskap om vad de olika dagverksamheterna kan erbjuda och hur verksamheterna kan komplettera varandra.

Frågor för IOP-parterna att arbeta vidare med under nästkommande period:

- Löpande uppföljning av statistik (beläggning, antal besök, nationalitet) från dag- och nattverksamheter, samt analys av eventuella trender/tendenser och beläggning kopplat till kapacitet
- Konsolidera samarbetsformer och kommunikationen inom/mellan samverkansgrupp och styrgrupp, samt ytterligare tydliggöra roller och ansvar för samverkans- och styrgrupp
- Fortsätta arbetet att dela goda exempel, positiva erfarenheter och kunskapsutbyte

För samverkansgruppen
Joao Alho tf ordförande
Ny Gemenskap

För styrgruppen
Anna Johansson, ordförande
Stockholms Stadsmission

Bilagor

Bilaga 1 Verksamhetsrapport Convictus

Bilaga 2 Verksamhetsrapport Filadelfiakyrkan

Bilaga 3-4 Verksamhetsrapport Frälsningsarmén

Bilaga 5 Verksamhetsrapport Ny Gemenskap

Bilaga 6 Verksamhetsrapport Stockholms Stadsmission